

Ἀπὸ τῆς Συγκλητικῆς ἤδη ἐκστράτε-
ας, τὰ Σούδα ἔπαυσαν νὰ ἔχουν ἐν-
πιστοσύνην εἰς τοὺς Ἕλληνας τυράν-
νους, προδότες ἄλλως τε τῶν πατρί-
δων ταν καὶ ἐτοιμοὶ νὰ διαπράττουν
τὸ πᾶν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀτομι-
κῆς νῦν τυραννίας. Τώρα ἡ ἀποτυχία
τῆς Νάξου ἐπύρρηξε τὴν δυσπιστίαν
τῆς Αὔλης.

Ἐν τῷ μεταξύ, ὁ Ἰστιάσιος βασιλεὺς ἔφερε τὰ χρυσὰ του δεσμοῦ. Βέβαιον ἔστιν ὅτι ὁ γαμβρὸς του θά τὸν ἐλθὼν ἤθει ὁπασήσῃτος, ἐμύνησε εἰς αὐτὸν τὴν τύχην ἣ ὅποια τὸν ἐπερίμενε μετὰ τὴν σπυτιανὰν του καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ νὰ ἐξεγέρῃ τάχιστα ἐπαναστατοῦν τὸ Ἰωνικὸν πόλεμον κατὰ τὴν Περσίαν. Ὁ Ἀρισταγόρας ἀνεφύρησεν ὡς οὖν εἰς τὸν δῆμον Μιλήτου καὶ εἰσαγγέλλων τὰ περὶ ἐξεγέρσεως σχέδια, τὰ ὅποια κατεπλημέμενον ὁ ἱστοριογράφος ἔκτατος. Ὁ δῆμος, ἐν τούτοις, ἀπεδέχθη μετ' ἐνθουσιασμοῦ τὰς προτάσεις του Ἀρισταγόρας, καὶ ἀπὸ τῆς στιγμῆς ἐκείνης, τὰ γεγονότα ἐξελιχθήσαν κατὰ τὸν πλέον ραγδαῖον τρόπον. Ὁ ἐκ Νάξου ἐσπέρων Ἰωνικὸς στόλος δὲν εἶχεν ἀκόμη διαλυθῆσαν ἐπὶ ἐκείναις τὰς πόλεις ἐκ Μιλήτου ὁ Ἀρισταγόρας ὅπως προῆλθε ἐκ τοῦ κρημνιστοῦ τῆς ἐξεγέρσεως. Τότε οἱ ἐμπειρούμενοι εἰς τὰς πατρίδας τὸν ναυτικὸν καὶ στρατιωτικὸν συνέλαβον τὸν πόλεμον καὶ τὰ ἐπιφανῆ μέλη τῆς Περσικῆς φαντασίας. Ὅλοι αἱ Ἰωνικαὶ καὶ αἱ Ἀδελικαὶ πόλεις ἐκέρχον τὴν ἐπαναστάσειν, ἣ ὅποια ἐπελελύθη πρὸς τὸν, μέχρι τῆς Λυκίας καὶ τῆς Κύπρου.

Καθ' ἕλον αὐτὸ τὸ δάισμα, δ' Ἀρισταγόρας ἐμμένει πρὸς ἐξουδυνίαν συμμάχων ἵνα κατισχύῃ τοῦ ἀγῶνος Ἀθηνησίων πρῶτον ἐς τὴν Σπάρτην, ὅπου ὁμοῦς ἐτύχε ψυχροτάτης ὑποδοχής. Ὁ Σπαρτιάται, βαυμάσιοι στρατιῶται ἀλλὰ κοντόβραχοι πολιτικοί, ἀπέρριπταν τὰς προτάσεις περὶ παροχής βοήθειας, δηλώσαντες διὰ τὴν ἐπαυστάσις τῆς Ἰωνίας ἥτοι ἔξω ἐντέλλει πρὸς αὐτοὺς ὑποβέαι. Τότε, δ' Ἀρισταγόρας ἐστράφη πρὸς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρτίρην, ὅπου τὰ πράγματα ἦσαν διαφορετικά. Ὁ Ἀθηναῖος μετ' ἐνδοουσιμῶς διέβλεπεν τὸν ἐθνικὸν γοργακτὴν τῆς Ἐπαναστάσεως, ὁμοῦ δὲ μὲ τούς Ἑρτερίους ἐδύθεσσαν τὸν ἀποστείλαιν ἐπικουρίαν. Καὶ οἱ μὲν Ἀθηναῖοι παρεχώρουν εἰς τὸν Ἀρισταγόραν 20 τριῆρεις, οἱ δὲ Ἑρτερεῖς ἄλλως πέντε.

Ἀδὴ καὶ ταυτὴν ἡ ἐνίστασις δὲν τοῦ θεοῦ ἀξιοκαταρρήσιμος. Ἀλλὰ εἶπε πολλοὶ μεγλυτέραν ἠθικὴν σημασίαν τὸσον ἢ τοῦ βοηθούσαντας δασοὶ καὶ διὰ τοῦ ἐπαπατάτας. Διότι τὸσον εἰς τὰς Ἀθήνας καὶ τὴν Ἑρέτριον δασοὶ καὶ εἰς τὰς Μικροασιατικὰς πόλεις, ἀνεκλήθησαν ἐκ τῆς λήθης οἱ παλαιοὶ φυλῆτικοι καὶ ἔθνικοι θεομοὶ καὶ ἀνεγνωρίσθησαν διὰ μίαν ἀκρόν φωνάν αἱ Ἀθῆναι ὡς μήτηρ τῶν Ἰωνικῶν πόλεων καὶ ὡς κοινὴ τοῦ ἁπτικοῦ πολιτισμοῦ.

Ἐν τῷ μεταξύ, οἱ Πέρσαι δὲν ἔμενον με ἑσταυρωμένας τὰς χεῖρας. Ἐκάλεσαν εἰς βοήθειάν των τὸν Φοινικὸν στόλον. Ἀπὸ ἐποῆς δὲ ὁ Περσὺς

κός στρατός προεργάζει κατά την Μιλήτου διά να την καταλάβει το ταχύτερον ἐξ ὧν οὐκ ἀπολείπειτο ὡς ἑξήκοντα τὴν ἑπαιστάσεως καὶ ἡ ἀπελευθέρωσις της δὲ ἐπεφερε βαρὺ θόλον καὶ ψυχολογικὸν πλήγμα εἰς τοὺς ἐξεγερθέντας. Ὁ ἐπαναστάταις, πού ἀνεμνεν ἄλλως τε τὴν ἐνέργειαν αὐτῆν τὸν Περσὺν, ἔκρινον δι, ἀντὶ να ἀναμείνουν τὴν πολιορκίαν τῆς Μιλήτου, συμφερότερον ἦα ἦτο να ἀντιπάρῃ ἐπιθεῖται ἀντὶ ἀμύνῃς καὶ να βασιδίσουν αὐτοὶ πρῶτοι πρὸς καταλήγει τὸν Σάρδεων, ὅποτε καὶ αὐτοὶ ὁ μεταξὺ τὸν Ἑλλήνων ἀμειψολαντευόμενοι καὶ κατενόησαν τὴν σοβαρότητα καὶ τὴν ἔκτασιν τοῦ ἐθνικοῦ ἀγώνος.

Ἡ ἐμπνευσὶς τοῦ τολμηματικῶς αὐτοῦ εἶχον προφανῶς ἱ Ἀθηναίους, ὁ οἵοισι περὶ τὰ τέλη τοῦ θέρους ἐκείνου κατέπλεουσιν εἰς Ἑρεσον. Ὁ Ἑφέσιος παριένεικεν ἐν τῇ συνόλῳ τὴν οὐδότερον, αὐτὸ δὲ ἦα προεβλεπὶ τὴν μοιραίαν ἔκτασιν τοῦ ἀγώνος, ἐφ' ὃν ἡ ὕστατος τὸν Ἑρεσίαν δὲν ἦτο ἀπλὴς ὁπῆς δειλίας, ἀλλὰ καθαρῶς προδοτικῇ.

Ἐν τούτοις εὐρέθησαν Ἐφέσιοι μὲ
ἑθνικὸν αἶσθημα καὶ προσεφέρθησαν
μετὰ μεγίστης προθυμίας αὐτὰ χρησιμεύ-
σασιν ὡς δηνοί. Οὕτω οἱ Ἀθηναῖοι
κατέβησαν ἀπὸ τοῦ Τμώλου, πρὶν αἱ
Σάρδεις προφθάσουν νὰ λάβουν μέ-
τρα καὶ πρoετοιμασθoὺν διὰ πολιορ-
κίαν.

Ἡ κατάληψις τῆς πόλεως ἀπετάθη
σε τὴν κρισιοτερότερη μορφή της, στή
τῆς ἐκείνης κατὰ τὸν πόλεμον. Οἱ
εἰσβαλόντες εἰς τὴν Σκωρὶς Ἑλλήνων
προέβησαν εἰς τὴν ἀπολύτωση
τῆς πυρπολήσεως καὶ πόλεως, μετὰ τὴν
πεπονημένην δὲ αὐτὴν ἐκείνη ἀπὸ
ἐλγόντων ἀποσπασθέντων ἐκ τῶν ψυ-
χῶν καὶ καρδιῶν τῶν ἀπανταχοῦ ἀ-
γινωσκόμενων. Εἰς τὴν ὑπερόπτην ἀπε-
δείχθη, ὅτι ἡ ἐκπαιδευμένη ἐκείνη ἵπτο

ἀσπίδος καὶ ἐπιπημάτων. Διότι ἐξ αὐτῆς
κατασκευάσθησαν καὶ οἱ πλοῖα, καὶ οἱ
Κυβέλλες, οὗτοι δὲ ἐπλήθυνον ἐργάτας
τῶν Ἀχαιῶν, οἵτινες ὁμοῦ μετὰ τοὺς
Περσῶν, ἀπέκρουσαν τοὺς νικητὰς ἐν
πλήρει ἀγορᾷ τῆς καιομένης πόλεως.
Οἱ Ἕλληνες ἠναγκάσθησαν νὰ τρα-
ποῦν πρὸς τὴν θάλασσαν, δίχως νὰ
συμπαράλαβουν κἄν λάφυρα.

Κατά την υποχώρησιν, οί Ἐφέσιοι βοήθησαν τοὺς Πέρσας οἱ ὁποῖοι ἐπ' αὐτοὺς ἐπυροκόπησαν τὸ Ἑλληνικὸν στρατεύμα. Ἐπικολούθησεν ἥτα, κατόπιν τῆς ὁποίας οἱ Ἀθηναῖοι συνετάχθησαν εἰς Μίλητον καὶ ἐπέστρεψαν εἰς Ἀθήνας.

Κατόπιν τούτων, τὸ μόνον πρακτικόν ἀποτέλεσμα τῆς ἐκστρατείας των ἦτο νὰ ἐξοργίσουν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν Μέγαν Βασιλέα ἐναντίον των.

Αἱ ἐκ τῶν ὑστερῶν κρίσεις αὐταὶ
δὲν ἀνταποκρίνονται πλήρως πρὸς τὴν
ἀλήθειαν. Κακὸς ἐθεώσατο ὁ Ἀθη-
ναῖος ἐγκαλεῖσθαι τὸν ἄδωνα, ἀλὰ,
οὕτως ἢ ἄλλως, ἐξαργυριόμενος ἢ μὴ
ἐναντίον τῶν Ἀθηναίων, ὁ Βασιλεὺς τῶν
Περσῶν δὲν θὰ ἐγκατελεῖπε ποτὲ τὰ
κατακτικὰ τὸν σχέδια. Ὅσον ἀφο-
ρᾷ πάλιν τὴν πωρπολήριον τὴν Σάρδε-
ων, τὸ μοῖρατον σπάμα δὲν συνίστα-
ται εἰς αὐτὴν ταύτην τὴν πράξιν, ἀλλὰ
εἰς τὸ ὅτι ὁ ἐπασπαστὴν δὲν ἀνέ-
στησαν δεόντως κατὰ τῆς Περσουλὸ-
νης ἐπιθέσεως.

Κατά τὰ ἄλλα, αἱ φλόγες τῶν Σά-
δεων ἐπύρωσαν τὸσαν τὰς Ἑλληνικάς
καρδίας, ὥστε μὲ κατὰθῆναι τὸν εἰ-
δον ὁ ἡττημένοι καὶ ἐξουθενούμενοι
Μιλήσιοι παρά τὸ πλεῖρον τῶν ὄλκ
τὰ Ἑλληνικά φύλα ἀπὸ τὰ παράλια
τοῦ Βοσπόρου μέχρι τοῦ Κυπριακοῦ
πελάγους.

Καὶ ὁ ἀγὼν ἐξηκολούθησεν...

ΕΙΣ ΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ : Ἡ μοιραία
ἐκθέσις τοῦ ἀγώνος.

Η ΕΛΛΑΣ ΕΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΕ ΠΡΩΤΗ ΤΟ ΥΠΟΒΡΥΧΙΟΝ

Πιστεύεται κοινώς ότι το υποβόρ-
χον εινε νωπότη εφεύρεσις χρησι-
μοποιηθεία το πρώτον τάς παρμα-
νάς του παγκοσμίου πολέμου. Οι
Έλληνες αναγινώσκτα πρέπει ν
γνωρίζουν ότι το πρώτον σύγχρονον
υποβόρχον το οποίον ελαβε μέρος
εις πολεμικάς επιχειρήσεις ήτο το
Έλληνικόν «Δελφιν», το οποίον α-
πεκατέον τότε καταδιώμενον καί δι-
χί υποβόρχον (το τελευταίον όρας ε-
πεκράτησεν από της εποχής του πο-
λέμου). Το «Δελφιν» χρησιμοποιή-
θη έπιτυχώς κατά τους Βαλκανικούς
πολέμους, συμπαρτών μετά των
λοιπών σκαφών του στόλου πρό των
Αδριανελλίων. Χάρην της Ιστορίας
πρέπει να τονισθ ότι ή Ελλάς εινε
ή πρώτη χρησιμοποίησασα έν πολέ-
μω πλω άκόμη σπουδαιότητα την
εξλιποισμν των πολεμικών πλωων,
την εφαρμογήν του άτιμού. Ειδικώ-
τερον ή άτμοκίνητος φρεγάτα «Καρ-
τία» την οποίαν έκτεβέρνα ο «Α-
στυγέ» το τελευταίον έτος της έπα-
ναστάσεως ύπήρξε το πρώτον άτιμή-
ρο σκάφος το οποίον ελαβε μέρος
εις επιχειρήσεις, σημειώσαν μάλα

στα λαμπράν ἐπιτυχίαν, ἀφοῦ κατε-
ναυμάχησεν ὁλόκληρον μοῖραν τοῦ
κυκλῶν σκαφῶν παρά τὴν Ἰτέαν ἐν-
τός τοῦ Κορινθιακοῦ κόλπου.

Ὁ λόγος ὁμοῦς εἶνε ἐνταῦθα περὶ τοῦ πρώτου ὑποβρυχίου, τὸ ὁποῖον εἶνε κατὰ τρεῖς σχεδὸν αἰῶνας παλαιότερον τοῦ παγκοσμίου πολέμου. Κατεσκευάσθη τοῦτο ἐν Ἀγγλίᾳ τὴν 1620 ἀπὸ τῶν Ὁλλανδῶν μηχανικῶν Βάν Ντρέμπελ καὶ εἶχεν ὅλως τὰς ιδιαιτήτας τοῦ σημερινοῦ ὑποβρυχίου. Καταδυθὲν εἰς τὸν ποταμὸν Τάμεϊον ἐνόησιν πολλοὺ πληθύνει καὶ ἐπισήμως, κατ'ἑσθας νὰ πλεύσῃ ὑπὸ τὸ ὕδωρ εἰς ῥέας τριῶν μέτρων. Ἡ μόνη δυσχέρεια τὴν ὁποίαν ἀντιμετώπισε ὁ κατασκευαστὴς τοῦ πρῶτου αὐτοῦ ὑποβρυχίου ἦτο ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον ἔπρεπε νὰ προωθῆται τὸ σκάφος του. Τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ὁ ἀέρας δὲν εἶχεν ἀκόμῃ ἐφαρμόσῃ, τὰ πλοῖα δὲ ἐκινούντο δι' ἰστίων καὶ διὰ κώπων. Ἀντὶ κώπης ὁ Βάν Ντρέμπελ ἐφήρμοσε ἑλικά κινούμενον διὰ τῆς μυτικῆς δυνάμεως τοῦ ἀνθρώπου.